

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS REALITZADES PER L'OBSERVATORI DE LA IGUALTAT EL CURS 2017-18

Les accions dutes a terme per l'Observatori de la Igualtat de la URV al llarg del curs 2017-18 s'han desenvolupat seguint el eixos i les mesures previstes en el II Pla d'Igualtat (2011-2015), el qual està prorrogat fins a l'aprovació del següent Pla. Aquestes actuacions es poden agrupar en els tres grans àmbits: docència, recerca i difusió i transferència, complint així amb les tres missions assumides per la Universitat. També s'han desenvolupat diverses accions que queden emmarcades en la dimensió d'organització i funcionament intern de l'Observatori de la Igualtat.

Difusió i transferència

Amb l'objectiu de fer visible l'aportació de les dones en diferents disciplines des de l'Observatori de la Igualtat editem anualment un calendari. Aquest 2018 s'ha dedicat a "Dones i Sociologia" visibilitzant així a 12 dones rellevants en el món de la Sociologia. Cal destacar la col·laboració de la Rocío Navarro amb la redacció de les biografies, així com la participació com

a patrocinadors de les institucions següents: Departament de Polítiques d'Igualtat i Oficina Europe Direct de l'Ajuntament de Tarragona, el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i el grup de Recerca SBRIlab – Social & Business Research Lab. El calendari es pot consultar a la pàgina web de l'Observatori de la Igualtat: http://www.urv.cat/media/upload/arxius/igualtat/Donesiciencia/Calendaris/Ca2018_V3_web.pdf

L'exposició "Dones i Arquitectura", editada per l'Observatori de la Igualtat durant aquest curs ha estat cedida a: l'Antena del Coneixement de Tarragona, del 30 d'octubre fins al 18 de novembre va estar instal·lada al Centre Cívic de Sant Salvador i del 27 de novembre fins al 15 de desembre al Centre Cívic de la Part Alta. A més del 8 de febrer fins al 12 d'abril va estar a l'Institut Jaume I de Salou.

L'exposició "Pioneres de la ciència" durant el curs 2017-2018 ha estat del 8 al 27 de gener de 2018 a l'Antena del Coneixement de Tarragona a Sant Pere i Sant Pau i de l'1 de febrer fins al 12 de març a la Fundació Althaia – Xarxa Assistencial Universitària de Manresa. Amb aquestes accions es dona compliment a la **mesura 4.5 del II Pla d'Igualtat**.

Amb l'objectiu de cobrir diverses necessitats informatives relacionades amb la ciència i la temàtica de gènere, hem continuat publicant el **butlletí digital** de l'Observatori de la Igualtat, de periodicitat mensual, on es poden trobar convocatòries d'articles i comunicacions d'activitats formatives i recursos en línia, etc. El butlletí es pot trobar a la pàgina web de l'Observatori de la Igualtat i les persones interessades es poden donar d'alta al següent enllaç: <http://goo.gl/forms/rYk7MPHFW7>.

Recerca

L'Observatori de la Igualtat, amb la seva directora, ha participat amb la comissió avaluadora dels **Premis del Campus Terres de l'Ebre i l'Institut Català de les Dones (ICD) a treballs de fi de grau de recerca en dones i gènere** defensats durant el curs 2016-17 per l'alumnat del campus de la URV a les Terres de l'Ebre. Aquest 2017 ha estat la primera vegada que, l'ICD amb la participació del campus de les Terres de l'Ebre de la URV, han convocat aquest premi a les Terres de l'Ebre. L'acte de lliurament dels Premis es va celebrar el 22 de novembre al mateix campus Terres de l'Ebre.

Al mes de juny del 2017 es va resoldre la convocatòria de la vuitena edició **del Premi Maria Helena Maseras a un treball de recerca de batxillerat en estudis de dones i gènere**. El treball premiat va ser "*La ruptura del silenci. Historia de la mujer en la literatura española*" d'Elisa Ortí Chacón del Institut Ramon Berenguer IV d'Amposta. Al mes de novembre de 2017, el Consell Social de la URV, a proposta de l'Observatori de la Igualtat, convocava per novena vegada la corresponent convocatòria per al curs 2017-18. **Mesura 4.7** del II Pla d'Igualtat.

Docència, conferències i jornades

El dia 22 de novembre es va fer la [V Jornada del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones](#), en aquesta ocasió es va organitzar juntament amb el Campus Terres de l'Ebre i amb la col·laboració de la delegació en aquesta demarcació de l'Institut Català de les Dones. Després de la inauguració de la jornada i la lectura del manifest per l'eradicació de la violència contra les

dones, la doctora Neus Oliveras, professora de Dret Constitucional del departament de Dret Públic de la URV, ha pronunciat la conferència "La violència de gènere, és un tema de dones?".

Entre el 7 i el 14 de febrer es va dur a terme el curs semi-presencial per a professorat de secundària "[Educant per a la igualtat efectiva entre homes i dones: per una ciutadania europea del segle XXI](#)". Aquesta activitat va ser reconeguda pel Departament d'Ensenyament a través de l'ICE de la URV amb una certificació de 20 hores.

El 12 de febrer, des dels grups de Recerca *Neurolab* i *Nutrición y Salud Mental* de la Universitat Rovira i Virgili, es va organitzar la **I Jornada de Neurocientífiques** en la qual l'Observatori de la Igualtat hi va participar amb la intervenció de la directora. Aquesta Jornada es va celebrar a diferents Universitats i Centres de Recerca de l'estat espanyol, coordinat pel "Comité de Mujer y Neurociencia de la Sociedad Española de Neurociencia" amb l'objectiu de donar visibilitat a les dones neurocientífiques en el Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència (11 de febrer).

El 22 de febrer, per tercer any consecutiu, es va realitzar una jornada en motiu del [Dia de la Igualtat Salarial](#). La jornada va comptar amb la conferència "Actuación de la Inspección de Trabajo en materia de discriminación salarial" a càrrec de la Sra. Telma Vega, inspectora de Treball i professora associada de Dret del Treball i Seguretat Social de la Universitat Pompeu Fabra.

Els dies 27 de febrer i el 20 de març de 2018 es va dur a terme per setena vegada a la URV la Jornada del **Girls' Day**, una jornada de portes obertes realitzada a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química amb l'objectiu d'apropar les

enginyeries a les alumnes de 3r d'ESO, ja que aquests estudis estan fortament masculinitzats. Amb les dues edicions celebrades aquest curs, hi ha participat 163 estudiants de 19 centres de secundària de la demarcació de Tarragona. Amb aquesta activitat es dóna compliment a la **mesura 3.4** del II Pla d'Igualtat.

En el marc del Dia Internacional de les Dones es va organitzar la **XI Setmana per la Igualtat**, que va tenir lloc entre el 7 i el 13 de març. Aquesta activitat va adreçada tant a la comunitat universitària com al personal extern i dóna compliment a la **Mesura 3.7 del II Pla**. Els actes emmarcats a la Setmana són: "Violències sexuals en l'àmbit d'oci" a càrrec d'Ana Burgos (projecte "Noctámbulas" de la Fundación Salud y Comunidad); l'acte d'investidura com honoris causa a la Dra. Mary Josephine Nash apadrinada per la Dra. Montserrat Duch, catedràtica d'Història Contemporània de la URV; i també "El derecho y el género" a càrrec d'Octavio Salazar, acte emmarcat en la celebració del 25è aniversari de la Facultat de Ciències Jurídiques. A més el dia 8 de març al matí, a la plaça de la Concòrdia del campus Catalunya, es van dur a terme els **"Tallers per la igualtat"** organitzats amb la col·laboració de diferents grups de recerca, professorat, estudiants i membres del Consell d'Estudiants de la URV. Els tallers que es van realitzar van ser: "Les capacitats cognitives tenen gènere?", del grup de recerca Nutrisam del CRAMC, que ha ofert als participants la possibilitat de mesurar la intel·ligència a través d'unes proves i situar-se en la corba general de capacitats cognitives de la població. Amb dues altres activitats com el "Joc de cartes Mujeres en ciència" i la "Sopa de lletres de científiques" es va donar a conèixer figures d'investigadores rellevants molt desconegudes pel públic. En el joc de cartes cal saber formar equips científics de dones de diferents àmbits, i guanya la persona que aconsegueix fer-ne més; i la Sopa de lletres proposa, a través de pistes i la cerca d'informació, identificar quines són les investigadores que estan darrera de diferents troballes científiques. El joc "¿Realmente las chicas prefieren el rosa y los chicos el libro?" pretén que els participants trobin les cartes adequades que plantegen la solució a mitges falsos establerts com: "Els nens són intel·ligents i les nenes treballadores", o "Les diferències científiques entre sexes tenen una base biològica". A més a la sala de Graus del campus Catalunya es va presentar el curtmetratge "No és no" per part

d'estudiants de 2n curs d'Infermeria de la seu universitària del Baix Penedès. Per tancar les activitats es va fer una lectura de poemes a l'entorn de les dones a càrrec d'estudiants del grau

de Llengua i Literatura Hispàniques; i la lectura d'un resum del Manifest del 8 de març: Juntes som més!. Per tancar la XI Setmana per la Igualtat es va dur a terme l'entrega per onzè any consecutiu la [Distinció M. Antònia Ferrer i Bosch 2018](#), donant compliment a la [mesura 1.4 i](#)

[1.5](#) del II Pla d'Igualtat. En aquesta edició el jurat ha reconegut a la Dra. Laura Román, professora del Departament de Dret Públic de la URV destacant en la seva dimensió docent per la feina que ha fet en els diferents equips deganals de la FCJ per impulsar els continguts de gènere en les diferents titulacions. Aquesta línia de treball docent està acompanyada d'una trajectòria

de recerca amb la participació en diversos projectes europeus, tots articulats des de la perspectiva de gènere. Destaca també la seva faceta com a divulgadora en centres cívics, associacions de dones i instituts de secundària i també com a representant a Tarragona de la Fundació Vicente Ferrer, que treballa amb les dones de les zones més desfavorides i en risc d'exclusió de l'Índia.

El 10 de març, a l'Antiga Audiència de Tarragona, es va fer la jornada **“Els castells des d'una perspectiva de gènere”**, en la qual es van presentar els resultats de l'estudi “El paper de les dones a les estructures de poder de les colles castelleres” realitzat conjuntament amb el Centre de Prospectiva i Anàlisi dels Castells i l'Observatori de la Igualtat de la URV per encàrrec de l'Ajuntament de Tarragona.

El 17 d'abril, a petició Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut de la URV, es va realitzar a la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut la conferència “Una aproximació a la igualtat de gènere en la ciència”.

El 20 d'abril, juntament amb el centre d'informació Europe Direct Tarragona, es va organitzar la Jornada [Polítiques d'Igualtat de Gènere en el marc de la Unió Europea](#). La jornada es va dividir en dues parts, la primera amb la intervenció de l'eurodiputat Ernest Urtasun, membre de la comissió de Drets de la Dona i Igualtat de Gènere i ponent del projecte

d'informe "Igualtat de Gènere i Polítiques fiscals a la UE" que ens va parlar sobre l'impacte de les polítiques fiscals en la igualtat de gènere; i en la segona part de la Jornada es va realitzar la taula rodona sobre les dificultats per l'aplicació efectiva de les polítiques d'igualtat en l'àmbit municipal, en la qual es va comptar amb representants de l'Ajuntament de Reus, l'Ajuntament de Tarragona, l'Ajuntament de Riudecols, Consell Comarcal del Baix Camp, l'Ajuntament de Tortosa i l'Ajuntament de Valls.

Durant aquest curs 2017-18, per petició d'algunes administracions locals, també s'ha realitzat diferents formacions sobre gènere a diversos municipis i consells comarcals. El 19 d'abril al Consell Comarcal del Baix Camp es va fer la sessió "Polítiques d'igualtat de gènere i administracions locals", aquesta mateixa sessió també es va realitzar a l'Ajuntament de l'Hospitalet de l'Infant el 21 de juny. L'11 de desembre de 2017 a l'Ajuntament de Riudoms; el 19 de febrer a l'ajuntament de Mont-roig; i el 5 de març amb dues sessions a l'Ajuntament de Miami Platja es va fer la formació "Què són les polítiques d'igualtat de gènere? Una aproximació a l'àmbit local" d'una durada de dues hores i mitja.

Funcionament organitzatiu

En relació a la participació de l'Observatori de la Igualtat en òrgans de representació institucional cal comentar que els dies 14 i 15 de desembre de 2017, a la Universitat Jaume I a Castelló de la Plana, va tenir lloc la **V Trobada d'Igualtat de Gènere de la Xarxa Vives d'Universitats** "La perspectiva de gènere en la docència i recerca universitàries". L'objectiu de la Trobada va ser continuar treballant en la implementació pràctica de la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència i en la recerca, en compliment de les disposicions legals i recomanacions internacionals en matèria d'igualtat de gènere a les universitats. S'adopta un enfocament integral de la recerca i la docència ja que la competència de gènere és aplicable en els dos àmbits. A més, es va establir el Pla de Treball per als anys 2018 i 2019, en el que es va acordar fer un informe sobre el "Biaix de Gènere en el reclutament, retenció i la promoció a la Universitat" on la coordinació del grup de treball per al desenvolupament del Pla de treball 2018-2019 va recaure el la UVIC-UCC i la URV. Des del mes de gener s'ha treballat conjuntament amb la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya en l'elaboració de la plantilla per a la recollida de dades, per tal de poder fer un esborrany d'informe i presentar-lo a la pròxima Trobada Fòrum d'Igualtat de Gènere que està previst que es realitzi els dies 29 i 30 de novembre de 2018 a la UVIC-UCC.

Pel que fa a la participació en la **Comissió Dona i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya** cal fer esment que durant el curs 2017-18 han tingut lloc tres reunions ordinàries en les que s'ha avançat en diferents línies de treball entre d'altres, l'impuls de la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència així com la publicació dels indicadors de gènere que permetin conèixer la situació de la desigualtat entre homes i dones al sistema de ciència i tecnologia de Catalunya.

Com element de novetat durant aquest curs podem destacar que s'ha creat el Grup de Treball de Polítiques de Gènere en el marc de la Comissió Sectorial – Sostenibilitat de la Conferència de rectors i rectores de les Universitats Espanyoles.

Finalment, cal esmentar que des d'aquest curs 2017-2018, l'Observatori de la Igualtat ha passat a formar part del circuit d'actuació en matèria de Tracta d'Essers Humans en Tarragona en el marc de les activitats de la Unitat de Violència envers la Dona de la subdelegació de Govern.